Христост иткдг Калосин улст илгәсн бичг

Нүр үг

Эн бичг Епесәс дорд үзгт бәәх Баһ Азийин Калос балһсна чонҗин төлә бичгдсмн. Тер чонҗиг Павел бүрдәв чигн, болв терүнә медлд бәәсн һазрт тернь бәәҗ. Тегәд Епесәс, Римин эргндк балһсдас көдлмшчнр тиигән илгәхлә, Павел бий деерән үлү даалһвр авдг бәәҗ. Калост худл ном тархадг улс бәәсиг тер медв. Бурхнд шүтхин төлә, күцц аргдхин төлә теңгрин онц һардачнрт болн йоснд мөргх кергтә гиҗ тедн шунҗав. Дәкәд тер багшнр күн болһн шишлң авъяс күцәх зөвтә, үлгүрнь – керчлһнә, хот эдллһнә зокъял күцәх, талдан чигн төрмүд оньгтан авх зөвтә гиҗәцхәв.

Тиим худл номиг илткәд, христианмудын йосн ном үзүлхәр Павел эн бичгән бичҗәнә. Исус Христос күцц аврлт өгч чадхмн, худл номин иткмҗ болн бәәдл әмтиг Христосас хольҗах гиҗ тер келҗәнә. Бурхн Христосар дамҗад делкәг үүдәв, Терүгәр дамҗад делкәг Бий талан хәрү авчана. Һанцхн Христоста негдәд күн болһн аргдх. Эн номиг иткдг улсин җирһлд олзлхин тускар Павел бас келҗәнә. Павелын бичгиг Калост күргсн Түхкиг Өнәсм гидг ялч дахҗ йовв. Өнәсмин тускар Пилемонд бичсн бичгтән Павел сурҗана.

Учр-утхин зура

Нүр үг 1.1–8
Христосин бәәдл болн йовдлмуд 1.9 – 2.19
Христоста негдснд шин җирһл 2.20 – 4.6
Товчлгч үг 4.7–18

Мендллһн

1 [1-2] Бурхна улст, Калос хотна Христосла ниилсн итклтә
ахнр-дүүнрт Бурхна седвәрәр Христос Исусин шүүҗ авсн
апостол Павел халун менд илгәжәнә. Мана дү көвүн Тимофей
бас менд келүлҗәнә. [3[a]] Мана Эцк Бурхн цаһан сана болн амулң
төвкнүн бәәдл таднд өгтхә.

Йөрәл тәвҗ зальврлһн

[3[б]-4] Тадниг Христос Исуст иткәд, Бурхна улст цугтаднь дуран
өгситн соңсад, тадна төлә кезә чигн зальврхларн бидн Бурхнд,
мана Деед Эзн Исус Христосин Эцкд, ханлтан өргнәвидн. [5] Сән
Зәңгин үннә үгмүд таднд түрүн болҗ келхлә, нәәлврин тускар
тиигхд соңслат. Теңгрт тана төлә белдсн тоотд нәәләд, тадн ду-
ран өгч иткжәнәт. [6] Түрүн өдрәс авн Бурхна хәәрлтин тускар
соңсад, теруг йостаһар медснә хөөн Сән Зәңг тадн дунд сән
ашта болад улм өргәр делгрнә. Терүнлә әдл Сән Зәңг нарт дел-
кә деер бәәсн улс дунд бас тиигнә. [7] Бурхна хәәрлтин тускар
тадн мана әңкр көдләч, Христосин итклтә зарц, маднд дөң бол-
җах Эпапрас медвт. [8] Әрүн Сәкүсн таднд өгсн дурна тускар
Эпапр маднд келҗ өгв. [9] Тер учрар тана тускар түрүн болҗ соң-
сснас авн бидн оньдин тана төлә зальврнавидн. Калост бәәх
иткдг улс Әрүн Сәкүснә өгчәх цецн ухаһар болн медрләр дамҗад
Тана таалыг медтхә гиҗ бидн Бурхиг сурнавидн. [10] Тиигәд одҗ
Деед Эзнә таалар Терүнд таасгддгар җирһәд, тадн олн сән йовдл
һаphхит. Бурхна туск тана медрл өсх. [11] Тадниг түрү-зүдү, зовлң
тесвртәһәр дааҗ чаддгар Бурхн туурмҗта арһарн таднд күч өг-
тхә. [12] Тиигәд тадн Эцкдән байртаһар ханлтан өргтн. Энтн гер-
лин нутгт Эврәннь улсин зөөрәс нег әңгнь авхд тадниг белдв.
[13] Мадниг тер харңһу йосна үлмәһәс гетлгәд, Эврәннь дурта Көв-
үнә нутгт көтләд орулв. [14] Эврәннь цусар Тер мадниг сулдхла,
тиигҗ мана килнц тәвҗ өглә.

Христосин тускар

[15] Христос Бийәрн эс үзгдҗәх Бурхна авц-бәрцтә дүр болҗа-
на. Цуг үүдсн юмсас Эн хамгин чинртәнь мөн. [16] Энүгәр дамҗад
теңгрт болн һазр деерк тоотыг, үзгдҗәх эс үзгдҗәхиг цугтаһинь,

залҗах, нойлҗах, һарджах, йос бәржәх сәкүсиг Бурхн үүдәсмн болҗана. Бурхн Христосар дамҗад орчлң үүдәв. Үүдәсн тоотыннь күслнь Христос болҗана. 17 Цуг орчлңгиг үүдхәс урд Христос бәәсмн болҗана. Тиигәд үүдсн тоот цугтан Энүнлә ниилəд дигтə-дарата бәәнə. 18 Сүзгтни хург Христосин цогц-махмуднь болҗана. Христос эн цогц-махмудын толһань болҗана. Христос сүзгтни хургин əмн-җирһлиннь экнь болҗана. Энтн Бурхна уулһн Көвүн. Бурхн Теруг үксн улсас хамгин түрүлҗ əмдрүлхлəрн, цугтаһаснь түрүнкнь болтха гиҗ əмдрүлҗ. 19 Тиигəд Бурхна шиидврəр Бурхнд бийднь бəəсн тоот цугтан Көвүнднь бəəх йоста. 20 Бурхн Көвүһəрн дамҗад орчлңд бəəсн тоотыг Бийтəһəн эвцүлхəр шиидв. Көвүнəннь кирсд асхсн цусар теңгрт болн һазр деер бəəх тоотыг Бийлəһəн тиигҗ Бурхн эвцүлв. 21 Урднь тадн му йовдл һарһад, хар саната йовсндан Бурхнас салу бəəлəт. Тадн эврəн Бурхна хортн болвт. 22 Болв ода Эврəннь Көвүнə үкләр Бурхн таниг Бийиннь иньгүд кев. Учрнь иим: Бурхн таниг ərүн, цевр, буру уга кеһəд өмнəн зогсахар седҗənə. 23 Болв тадн соңссн Сəн Зəңгəн цаарандан батар алмацлго иткəд нəəлврəн бичə геетн. Би, Павел, нарт делкəд тархагдсн эн Сəн Зəңгин цергләчнь ода болҗанав.

Сүзгтни хургт Павелын цергллһн

24 Би тана төлə зовлң даажасндан байрта бəəнəв. Ода би Христос зовснла əдləр сүзгтни хургин төлə кевтнь зовлң даасиг чиләҗәнәв. Сүзгтни хург Христосин цогц-махмуднь болҗана. 25 Бурхн намаг сүзгни хургин цергләч кев. Таднд дөң болтха гиһəд Эн намаг көдлмшт орулв. Тер көдлмш иим: Бурхна үгиг кевтнь цəəлһҗ өгх. 26 Бурхн Эврəннь үгəн урднь кесг зун җилмүдин туршарт күмн-əмтнəс нуувч кеҗ бəрҗ йовсмн. Ода болхла, Бурхн Эврəннь үгəн улстан медүлв. 27 Бурхна зура иим: Эврəннь нуувчан Бурхна улст медүлх. Эн байн алдр нуувч олн əмтнə цугтаннь төлə белн. Нуувчнь эн: Христос тана ухан-седклд бəənə. Энтн таднд Бурхна туурмҗд орх нəəлвр өгчənə. 28 Тиигəд бидн Христосин тускар цугтаднь цəəлһҗənəвидн. Бурхна өмн Исусла негдсн буру уга күүг зогсахин төлə күн болһниг бидн йир цецн кевəр саглҗ сурһнавидн. 29 Эн даалһвриг күцəхин төлə би кинҗ көдлҗənəв. Би энүг күцəҗ чадхв, яһад гихлə, Христос нанд тиим күч өгчənə. Тер күчн мини седклд икəр көдлнə.

2 Танд болн Лаадикья балһснд бәәсн иткдг улст, нанла харһад
уга улст дөң болхар би яһҗ ик зовлң дааҗ көдлҗ йовхин
тускар медүлхәр седләв. [2] Тедниг зөргтә болтха гиһәд, нег-негн-
дән дуран тусхатха гиһәд би тиигҗ көдлв. Тиигәд үнн медрләс
йосн нәәлвр кевтән ирх. Тедн тиигҗ Бурхна нууциг медҗ авх.
Эн нууцнь – Христос Бийнь. [3] Христос Бурхна цецнинь болн
медрлинь, бултулгдсн зөөр үзүлсн метәр медүлҗәнә. [4] Энүнә
тускар бичхләрн, би кен чигн тадниг худл үгәрн, ямаран сән
эс болв чигн чик хаалһас бичә хаҗилһтхә гиҗ санлав. [5] Би тад-
нла хамдан эс бәәвв чигн, болв би кезә чигн таднла бәәнәв.
Тадна диг-даратаһар зогсиг Христост лавта кевәр итксиг үзәд
би байрлҗанав.

Христосла ниилсн йосн җирһл

[6-7] Христос Исус Деед Эзн гиҗ иткскндән тадн Терүнлә ни-негәр
бәәтн. Модна уңг гүүнд урһснла әдл тадн эврәннь иткл батлтн.
Бәрҗәх гер ул деер зогсснла әдләр тадн эврәннь җирһлдән
Христост улм икәр нәәлтн. Энүг цугтаһинь таднд дасхла. Энүнә
төлә ханлтан өргтн. [8] Тадниг эндүрлһнә үлмәд орулхас саглтн.
Тиим йовдл олн әмтнә авъясас, орчлңгиг залҗах сәкүсдәс*, кү-
үнәс һарчах цецн уханас болн йирин худлас учрх. Зуг Христосас
биш. [9] Бурхн бийнь кевтән Христост, Терүнә цогц-махмудт
бәәнә. [10] Тадн Христосла ниилəд бәәсндән йосндан үнн җирһл
аввт. Христос болх болшго, һарджах болн йос бәрҗәх сәкүснәс
өөдән йовна. [11] Христосла ни-негәр бәәһәд тадн керчүлгдләт.
Тадниг күн биш Христос керчлә. Эн керчлһнә учрнь иим: му
йовдл һарһх седвәрин үлмәһәс сулдхлһн. [12] Тадн уснд булхулгд-
хларн Исус Христосла оршагдад, Терүнлә тадн әмдрләт. Энтн
Хритосиг әмдрүлсн Бурхна күчнд таниг иткснәс иштә учрв.
[13] Урднь болхла тадн эврәннь килнцәсн көлтә болн эс керчүлгд-
сндән үкснә тоод йовлат. Болв Бурхн тадниг Христосла әмд-
рүлв. Бурхн мана цуг килнциг тәвҗ өгв. [14] Мадниг бурушаҗасн
зааврмудта болн мана ялта цаасиг Тер уга кев. Теруг Бурхн
кирст хадад кевтнь уга кев. [15] Христос һарджах болн йос бәрҗәх

* Онгданар болхла, «Тадниг эндүрлһнә үлмәд орулхас саглтн. Тиим йовдл олн әмтнә авъясас, орчлңгин туск эклц номас һарчах күүнә цецн уханас болн йирин худлас учрх».

сәкүснәс бийән сулдхв*. Бәргдсн тедниг Христос ик диилвртә-
һәр олнд үзүлҗ йовулв. 16 Тиигәд таднiг ю идх, уух, бурхн-шаҗна
нәәрт орх, эс орхиг, шин сар һарсиг болн бемб өдр темдглх, эс
темдглхиг нег чигн күн бичә гемшәтхә. 17 Тертн зуг цуттан ир-
гчдән учрх йоста бәәсн юмна сүүдр болҗана. Лавта бәәдлнь
Христос мөн. 18 Онц үзгдл үзсн төләдән бийән ик санатад то-
олҗах күн бичә таниг гемшәтхә. Тиим күн талдан улс худлахар
номһрулад, Бурхна элчнрт шүттхә гиҗ заана. Тиим күүнә ухан
йирин күүнә уханла әдл. Терүгәрн деерлкнә. Болв деерлкх учр
төрүц уга. 19 Тиим күн цогцин толһа болҗах Христост нәәлдгән
уурв. Христосас цогц кевтән эдлвр авна. Терүнә цогцнь үйәр
шүрүсәр бәрәтә болад, Бурхна таалар өсҗәнә.

Христосла хамдан үклһн болн җирһлһн

20-21 Тадн Христосла хамдан үкләт, тиигәд орчлң залҗах сә-
күсдәс** сулдхгдвт. Тиигхлә яһад тадн эн нарт делкән улсла әд-
ләр бийән бәрнәт? Тиигәд: «энүг бичә бәр», «терүг бичә эдл»,
«энүг бичә көндә», иим зокъялмудар яһад һардвр кенәт? 22 Энтн
зуг идх уухин туск зокъял. Эн зокъялмудыг күцәснәс төрүц олз
уга. Иим зокъялмуд күүнә үүдәсн зокъялмуд болн ном. 23 Иим
зокъялмуд күүнә цецн уханас үүдсн болҗ медгдҗәнә. Тедн ме-
дәнәр эврән Бурхна элчнрт шүтҗәхин, худлар номһрҗахин, цог-
цан модьрунар зоваҗахин тускар келҗәнә. Болв тиим зокъялмуд
эврәннь седвәрән һардхар седсн күүнд тусан күргшго***.

3 Кемр тадн Христосла хамдан әмдрсн болхла, теңгрт бәәх то-
от тал өөрдх седкл зүүтн. Тенд Бурхна барун бийд Христос
суусмн. 2 Тадн һазр деерк биш, теңгрт бәәх тоотын тускар ухалтн.
3 Яһад гихлә, тадн үкҗ одлат. Ода тана җирһл Христосла хамдан
Бурхнд багтҗ бултулгдсн бәәнә. 4 Тана йосн җирһл – Христос
болҗана. Һазр деер Христос ирхлә, тиигәд тадн Терүнлә хамдан
туурмҗтаһар ирхит.

---

* Онданар болхла, «Христос һарджах болн йос бәрҗәх сәкүснәс йос булаҗ авв».

** Оңданар болхла, «Тадн Христосла хамдан үкләт тиигәд орчлңгин туск эклц номас сулдхгдвт».

*** Онданар болхла, «Болв тиим зокъялмуд тусан күргхш. Энтн цогц-махмудын таал болҗана».

Урдк болн шин җирһл

5-6 Тер учр деерәс тадн бийдән бәәсн му седвәрәс цугтаһаснь
гетлтн: аля йовдлас, җигшүртә юмнас, һал седвәрәс, хорта
уханас, хармнлһнас (эс гиҗ худл бурхнд шүтлһн). Иим му,
хорта юм әмтн һарһснас көлтә Бурхна заасиг эс соңссн күүг Тер
цааҗлх. 7 Урднь тадн иим му седвәртә бәәләт. Энтн тана җирһл
залҗ йовсмн. 8 Болв ода һалзуһас, килңгәс, талдан күүнд хоран
күргхәс болн му бузр үг келлһнәс бийән сулдхх зөвтәт. 9 Нег-негн-
дән бичә худл келтн. Тадн хуучн авъясмудта күн болдган уурвт.
10 Ода шин күн болвт. Эн шин күүг Бурхн, түүнә Үүдәч, оңдарул-
на. Тиигҗ тер күн Бурхнла әдл болх. Энүнә учрнь иим болҗана:
тер күн Бурхиг кевтнь медх. 11 Тиигәд буру номта улс, евреймүд,
керчүлсн, эс керчүлсн, зүсн-зүүл келәр келдг улс, зерлг улс, ялч
улс, сул бәәх улс дунд йилһвр уга болҗана. Христос хамгин
тоомсртань болҗана. Иткдг улст Христос бүүрлҗ бәәнә. 12 Тадн
Бурхна улс болҗанат. Бурхн таднд дурлад бийиннь төлә таниг
шүүҗ авч. Тиигәд тадн өр-өвч, цаһан седклтә, тогтун, жөөлн,
тесвртә бәәдл үзүлх болҗанат. 13 Нег-негнтәһән тесвртәһәр бә-
әтн. Кемр ө-һундл бәәхлә, тәвҗ өгтн. Деед Эзн тана килнц тәвҗ
өгсн метәр нег-негнәннь буруһинь тадн бас тәвҗ өгтн. 14 Иим
йовдл күцәхләрн тадн нег-негндән дуран тусхатн. Дурн әмтиг
цугтаһинь кевтнь негдүлнә. 15 Христосин өгсн эв тадниг авх
шиидврт күргтхә. Эн эв эдлхин төлә Бурхн тадниг нег цогцта
болтха гиҗ дуудв. Бурхнд ханлтан өргҗ йовтн. 16 Христосин
туск ном тана зүркнд байн кевтән бүүрлх йоста. Ямаран чигн
цецн уха олзлад нег негән сурһад саглҗ йовтн. Бурхна дуд, час-
трмуд болн Әрүн Сәкүснә дуд дуултн. Дуулхларн зүркнәсн
Бурхнд ханлт өргҗ дуултн. 17 Ю кев чигн, ю келв чигн, цугта-
һинь Деед Эзн Исусин нернә төлә, Терүгәр дамҗад Эцк Бурхиг
йөрәһәд күцәтн.

Иткдг улсин өрк-бүл

18 Хәрд һарсн гергчүд, негн метәр залусиннь үгд ортн, яһад
гихлә, Деед Эзнд иткдг улст эннь чик. 19 Залус, эврәннь гергчүд-
тән дурта болтн, тедндән модьрун заң бичә һарһтн. 20 Бичкдүд,
мел эк-эцкән соңстн. Иим бәәдл Деед Эзнд тааста. 21 Эк-эцкнр,
эврәннь үрдүдиннь урмдыг хәрүлшгон төлә тедниг бичә һундатн.

22 Зарцнр, эврәннь эздүдиннь даалһсн тоотынь кевтнь күцәтн.
Тиигҗ кехләрн, тедн тадн тал хәләҗәх кемлә зуг теднә иткмҗ
авлхар биш, Деед Эзиг күндлҗәхәс иштә тадн үнн зүркнәсн
теруг күцәтн. 23 Күцәҗәх кергән седклән тәвәд, күүнә төлә биш,
Деед Эзнә төлә кежәх кевтәһәр күцәтн. 24 Энүг тодлад автн: Де-
ед Эзн танд Эврәннь әмтнә төлә бәәсн ачлврас өгх. Яһад гихлә,
тана церглҗәх Христос йосн Деед Эзн мөн. 25 Хар мөр һарһсн
күн кесн йовдларн засгла харһх. Кениг чигн Бурхн йилһлго
засглх.

4 Тадн, эздүд, эврәннь зарцнран чикәр болн зөвтәһәр бәртн.
Тана Деед Эзн теңгрт бәәхиг мартхмн биш.

Селвгүд

2 Таслт угаһар зальврад, серглңгәр бәәһәд, оньдин йөрәлән
өргҗәтн. 3 Цаарандан Христосин нуувчин туск Эврәннь үгиг
тархах арһ Бурхн маднд өгтхә гиһәд мана төлә бас зальвртн.
Энүнәс көлтә би ода түүрмд бәәнәв. 4 Намаг тодрхаһар цәәлһт-
хә гиһәд тадн зальвртн. Эн көдлмшиг би кех йостав. 5 Христост
иткдго улсла харһхларн, цецнәр бийән бәртн. Христосин тускар
ямаран чигн арһан олзлад күүндтн. 6 Күүнлә күүндхлә, тана
келсн үг соньн болн таалмҗта болх йоста. Тиигчкәд әмтнд
яһҗ чикәр хәрү өгхиг тадн медх зөвтәт.

Сүл мендллһн

7 Мини тускар таднд мана әңкр дү, итклтә нөкд, маднла әдл
Деед Эзнд церглҗәх Түхк цугинь келҗ өгх. 8 Мадниг ямаран бә-
әдлд бәәхиг медүлхин төлә, таднд урмд өгхин төлә би теруг
тадн тал илгәҗәнәв. 9 Тадн тал тана хотнас ирсн итклтә болн
әңкр дү Өнәсмиг Түхктә би бас илгәҗәнәв. Тедн энд юн болҗа-
хинь цугтаһинь таднд келҗ өгх. 10 Нанла хамдан бәрәнд бәәх
Аристарх менд келүлҗәнә. Бар-Набан зе көвүн Марк бас таднд
мендән илгәҗәнә. Би таднд терүнә тускар бичләв. Кемр тер та-
на тал ирхлә, теруг тосҗ автн. 11 Юст гиҗ цугтан келдг Исус
таднд мендән келүлҗәнә. Зуг эн һурвн Христост иткдг еврей-
мүд Бурхна нутгин төлә нанла хамдан көдлҗәнә. Эдн нанд йир
икәр дөңгән күргв. 12 Тана багин гешүн болн Христос Исусин
зарц Эпапр бас менд келүлҗәнә. Эн оньдин тана төлә зальврна.

Бурхнас иигҗ сурна: «Алмацл уга, Бурхиг соңсҗ зүркәрн иткдг
улсла әдл, тедниг кевтә бат итклтә кетн». 13 Тана төлә, Ләәди-
кьян болн Ераполин иткдг улсин төлә тер йир шунҗ көдлҗәхиг
би герчлҗ чадхв. 14 Таднд мана күндтә эмч Лука болн Дэм
мендән илгәҗәнә. 15 Ләәдикьяд бәәх ахнр-дүүнрт болн Нумпад,
терүнә герт цуглрдг хурлд нанас менд келтн. 16 Эн бичг танад
умшгдсна дару Ләәдикьян чонжд умшулхин төлә илгәчктн.
Тадн болхла Ләәдикьяс илгәгдх мини бичг умштн. 17 Деед Эзнд
церглн бәәҗ Архипд даалһсн даалһвриг күцәтхә гиһәд келчктн.
18 Эн бичгиг эврәннь һарарн бичҗәнәв: Павел таднд мендән ил-
гәҗәнә. Намаг бәрәнд бәәхиг бичә марттн. Тадниг цугтаһитн
Бурхн хәәрлтхә!